

Plasmafiltratie

U gaat starten met een plasmafiltratie behandeling. Omdat plasmafiltratie een behandeling is die lijkt op een hemodialysebehandeling, vindt deze plaats op de dialyseafdeling. Plasmafiltratie wordt echter toegepast bij andere ziektebeelden.

Wat is plasmafiltratie?

Bloed bestaat uit plasma en bloedcellen. Er zijn drie soorten bloedcellen: rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes. Het plasma, dat bij deze behandeling vervangen wordt, bestaat uit het waterige deel van het bloed en is geel van kleur. Het bevat allerlei stoffen, waaronder eiwitten en mineralen.

Bij plasmafiltratie wordt met behulp van een filter het plasma uit uw bloed verwijderd, waarna u uw eigen bloed weer terug krijgt aangevuld met nieuw plasma. Dit kan donorplasma of kunstmatig plasma zijn.

donorplasma

kunstmatig plasma

Bij bepaalde ziektebeelden worden er schadelijke eiwitten, antistoffen en ontstekingsbevorderende stoffen gevormd. Deze stoffen bevinden zich in het plasma. Soms veroorzaken deze stoffen ziekteverschijnselen. Door plasma met daarin alle opgeloste stoffen te verwijderen, kunnen deze ziekte-verschijnselen verminderen of verdwijnen.

Er zijn ook ziektebeelden waarbij er een tekort ontstaat aan bepaalde stoffen in het plasma. Dan wordt het plasma vervangen door donorplasma om die tekorten weer aan te vullen.

Alleen plasmafiltratatie kan de oorzaak van de ziekte niet wegnemen. Plasmafiltratatie vindt daarom altijd plaats in combinatie met medicatie om de ziekte te behandelen.

Op de dialyseafdeling is de nefroloog hoofdbehandelaar. Nefrologen zijn internisten, gespecialiseerd in nierziekten. Hij/zij bepaalt hoeveel behandelingen u nodig heeft. Meestal zijn er zeven behandelingen nodig in twee weken. Afhankelijk van het ziektebeeld en de ziekteverschijnselen kunnen er meer behandelingen nodig zijn. De plasmafiltratatie duurt minimaal drie uur. De duur van de behandeling is afhankelijk van de hoeveelheid plasma die wordt vervangen.

Vorbereiding op de behandeling

Inbrengen dialysekatheter

Om het bloed door het filter te kunnen laten stromen is een toegang naar de bloedbaan nodig, een ongetunnelde dialysekatheter. Zie info 3.15 'Ongetunnelde dialysekatheter'.

Een dialysekatheter is een kunststof slangetje van ongeveer 20 cm. Deze kan worden ingebracht in:

- de halsader (vena jugularis)
- de ondersleutelbeenader (vena subclavia)
- de liesader (vena femoralis)

Een dialysekatheter bestaat uit twee kanalen. Eén wordt voor aanvoer van bloed vanuit het bloedvat naar het filter gebruikt en de ander voor afvoer van bloed vanuit het filter terug naar het lichaam.

Het inbrengen van een dialysekatheter gebeurt meestal op de dialyseafdeling en soms, als u opgenomen bent in het ziekenhuis, op de intensive-care afdeling.

De nefroloog (of intensivist) plaats de dialysekatheter in het bloedvat. Dit gebeurt steriel om infecties te voorkomen. De dialysekatheter wordt vastgezet met hechtingen op uw huid en daarna steriel verbonden met een pleister. Na het inbrengen van de dialysekatheter wordt meestal een controlefoto gemaakt. Is de dialysekatheter in het juiste bloedvat ingebracht dan kunt u direct starten met de plasmafiltratatie.

Als de ongetunnelde dialysekatheter niet meer nodig is, wordt hij door de dialyseverpleegkundige verwijderd.

Bloedonderzoek

Voor elke plasmafiltratatie wordt er bloed afgenomen om bepaalde bloedwaarden te controleren.

Niet nuchter

Op de dag van de plasmafiltratatie kunt u normaal eten en drinken. U hoeft niet nuchter te zijn. Tijdens de behandeling is het mogelijk een broodmaaltijd te bestellen.

Wilt u een warme maaltijd, dan kan dat na de behandeling. Het eten van een warme maaltijd tijdens de behandeling kan er namelijk voor zorgen dat uw bloeddruk sterk daalt en u zich duizelig of misselijk gaat voelen.

Kleding aanhouden

U kunt tijdens de plasmafiltratie uw kleding aanhouden. Wij raden u aan om makkelijk zittende kleding te dragen.

Tijdens de behandeling

U komt op het afgesproken tijdstip naar de dialyseafdeling.

De verpleegkundige ontvangt u en brengt u naar een eenpersoonskamer.

De dialyseverpleegkundige is tijdens de hele behandeling aanwezig. Ze controleert de machine en zorgt voor de nieuwe plasma flesjes of zakjes. Ook controleert ze bij u regelmatig de bloeddruk, pols en temperatuur.

De verpleegkundige sluit u aan op de plasmafiltratiemachine. Eén lijn leidt uw bloed naar het filter. Het filter verwijdert plasma uit uw bloed. Via de tweede lijn stroomt uw 'schonere' bloed samen met nieuw plasma terug in uw lichaam.

machine voor plasma filtratie, de prismaflex

Omdat bloed buiten het lichaam gaat stollen wordt er via de machine een

antistollingsmiddel aan het bloed toegevoegd. Ondanks dat kan het filter gestold raken, zodat het zijn werk niet meer kan doen. Als dit gebeurt moet er een nieuw filter en lijnenset op de machine worden aangesloten. De behandeling duurt dan langer.

Bijwerkingen

Tijdens de plasmafiltratatie kunt u last krijgen van bijwerkingen. Indien u klachten heeft moet u deze direct melden aan de verpleegkundige, dit is erg belangrijk!

Bijwerkingen kunnen zijn: hoofdpijn, misselijkheid, tintelingen in de vingers, tintelingen rond de mond. Ook kunt u het warm krijgen of duizelig worden. Soms komen allergische reacties voor op het donorplasma. Met medicatie kunnen deze reacties worden tegen gegaan.

Bezoek

U kunt in overleg met de verpleegkundige die voor u zorgt bezoek ontvangen van uw directe familieleden.

Uit hygiënische overwegingen is het niet toegestaan om tijdens aan- en afsluiten en tijdens machinehandelingen bezoek te ontvangen. Eventueel bezoek mag dan in de wachtruimte van onze afdeling plaatsnemen.

Na de behandeling

Als de plasmafiltratatie klaar is, koppelt de verpleegkundige u af van de machine. De dialysekatheeter blijft zitten, omdat u meer behandelingen krijgt. Er wordt een antistollingsmiddel in de dialysekatheeter gespoten om te voorkomen dat bloed in de dialysekatheeter gaat stollen. Bij de start van de volgende behandeling wordt eerst het antistollingsmiddel met een spuitje uit de katheeterkanalen gezogen.

U krijgt na afloop een nieuwe afspraak (datum en tijdstip) mee voor de volgende behandeling. Na de behandeling kunt u terug naar de verpleegafdeling of naar huis.

Rust nemen

De behandeling kunt u als vermoeiend ervaren. We raden u aan om het rustig aan te doen zolang u deze behandelingen krijgt.

Bellen bij problemen thuis.

Als u thuis problemen heeft met de dialysekatheter of u heeft koorts of u twijfelt of uw klachten door uw ziekte veroorzaakt worden, bel dan naar de dialyseafdeling.

Aandachtpunten dialysekatheter

Aan de uiteinden van de dialysekatheter zitten klemmetjes, deze horen dicht te zitten. De katheteropening wordt afgesloten met dopjes. Om de uiteinden van de dialysekatheter wordt een stukje verband gerold om te voorkomen dat de klemmetjes per ongeluk opengaan.

De dialysekatheter blijft langer werken als u de volgende regels in acht neemt.

- In het ziekenhuis wordt iedere dag uw temperatuur gemeten, heeft u verhoging dan wordt de arts ingeschakeld, want dit kan een teken zijn van een ontsteking bij de dialysekatheter.
- Bent u thuis, dan is het belangrijk dat u zelf iedere dag uw temperatuur meet, zowel 's ochtends als 's avonds..
- Om infectie te voorkomen mag de pleister niet nat worden en kunt u niet douchen.
- Verwissel nooit zelf de pleister. Zit deze los dan mag u er wel een andere pleister overheen plakken
- Bij een dialysekatheter in de lies moet u bedrust houden om afknellen van de dialysekatheter te voorkomen. Een afgeknelde dialysekatheter geeft problemen bij de plasmafiltratatie.

- Een dialysekatheter die na alle plasmafiltraaties uit voorzorg nog even blijft zitten, moet door de dialyseverpleegkundige 3x in de week doorgespoten worden, om te voorkomen dat hij dicht gaat zitten.

Infectiegevaar

De dialysekatheter vormt een open verbinding naar de bloedbaan. Daarom werken de arts en verpleegkundigen altijd steriel wanneer de dialysekatheter wordt ingebracht. Dit om de kans op infectie door bacteriën te verkleinen. Bij een infectie kunt u namelijk heel ziek worden doordat bacteriën direct door de bloedbaan verspreid worden in uw lichaam.

Bactroban® neuszalf

- Bij elke plasmafiltraatie wordt de pleister eraf gehaald en de insteekopening gedesinfecteerd. Daarna wordt er Bactroban® neuszalf op de insteekopening aangebracht en een nieuwe steriele pleister geplakt. Bactroban® neuszalf is een antibioticum zalf en voorkomt dat er bacteriën via de katheterpoort uw lichaam binnendringen.
- U krijgt van de verpleegkundige ook een recept mee voor Bactroban® neuszalf. Om te voorkomen dat bacteriën die in/onder uw neus zitten op de katheterinsteekopening terecht komen en een infectie veroorzaken, moet u **twee keer per dag ongeveer 0,5 cm zalf in beide neusgaten smeren** zolang u een dialysekatheter heeft.

Zie info 2.45 'Bactroban®'.

Neem direct contact op met de dialyseafdeling in de volgende gevallen

- Bij nabloeden vanuit de dialysekatheter.
- Bij pijnklachten bij de insteekopening.
- Bij koorts (vanaf 38°C).
- Bij nabloeden uit de insteekopening of de hechtgaatjes.
- Bij losraken van de hechting of als de dialysekatheter geheel uit het bloedvat dreigt te raken.

Let op:

Komt de dialysekatheter uit het bloedvat, dan direct de insteekopening dichtdrukken met een (steriel) gaasje. Ga daarna liggen met het hoofd iets omhoog.

Vervolgens direct contact (laten) opnemen met de dialyseafdeling:

- **bel naar de dialyseafdeling: (0318) 43 42 00**
- **als de dialyseafdeling gesloten is: bel (0318) 43 43 43 en vraag naar de dienstdoende dialyseverpleegkundige**

Belangrijke telefoonnummers en adressen

Ziekenhuis Gelderse Vallei Ede

Bezoekadres: Willy Brandtlaan 10

Postadres: Postbus 9025, 6710 HN

Telefoon: (0318) 43 43 43

- De dialyseafdeling bevindt zich in vleugel B, 1^e etage, bestemming 113.
- De dialyseafdeling is geopend op de volgende tijden:
 - maandag: 07.30 tot 21.00 uur en 22.15 tot 00.00 uur
 - dinsdag: 00.00 tot 21.00 uur en 22.15 tot 00.00 uur
 - woensdag: 00.00 tot 21.00 uur
 - donderdag: 07.30 tot 21.00 uur en 22.15 tot 00.00 uur
 - vrijdag: 00.00 tot 21.00 uur en 22.15 tot 00.00 uur
 - zaterdag: 00.00 tot 21.00 uur
 - zondag: 08.00 tot 15.00 uur
- Tijdens openingstijden is de dialyseafdeling bereikbaar op: (0318) 43 42 00.
- Buiten openingstijden kunt u bellen naar (0318) 43 43 43 en vragen naar de dienstdoende dialyseverpleegkundige.

Let op

Probeer zo min mogelijk geld en waardevolle spullen mee te nemen.

Ziekenhuis Gelderse Vallei is niet aansprakelijk voor beschadiging, verlies of diefstal van uw persoonlijke eigendommen.

Tot slot

Wij hebben een algemeen beeld beschreven van het verloop van de plasmfiltratie behandeling. Het kan zijn dat uw behandeling anders verloopt dan hier is beschreven.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Stel ze gerust aan de dialyseverpleegkundige of nefroloog.